

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 987/2021
28.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милоша Веселиновића, због кривичног дела зеленаштво из члана 217. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Веселиновића, адвоката Граовац Мирослава, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-328/19 од 24.02.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 351/21 од 20.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 28.09.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Веселиновића, адвоката Граовац Мирослава, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-328/19 од 24.02.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 351/21 од 20.05.2021. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 9), члана 439. тачка 1) и члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К-328/19 од 24.02.2021. године, окривљени Милош Веселиновић оглашен је кривим због извршења кривичног дела зеленаштво из члана 217. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 3 месеца и новчану казну у износу од 200.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у наведеном року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна не може бити дужа од 6 месеци. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 351/21 од 20.05.2021. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Милоша Веселиновића и његовог

браниоца, а пресуда Основног суда у Старој Пазови К-328/19 од 24.02.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Милоша Веселиновића, адвокат Граовац Мирослав, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем, или исте преиначи и окривљеног Милоша Веселиновића ослободи од оптужбе или му изрекне знатно блажу казну, те да се одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, као и да бранилац, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, буде обавештен о седници пред Врховним касационим судом.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9), члана 439. тачка 1) и 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. КЗ, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног Милоша Веселиновића у поднетом захтеву наводи да је у оптужном акту Основног јавног тужиоца у Старој Пазови К-529/18 од 25.12.2018. године наведено: „уговорио за себе несразмерну имовинску корист која прелази износ од 1.500.000,00 динара, искориштавајући тешко имовинско стање оштећеног и то затварање предузећа, враћање дуга АА...“, док Основни суд у Старој Пазови у изреци пресуде К-328/19 од 24.02.2021. године наводи: „уговорио за себе несразмерну имовинску корист која прелази износ од 1.500.000,00 динара, искориштавајући тешко имовинско стање оштећеног због финансијских проблема радње његове супруге и враћања дугова АА“. У вези са изнетим, бранилац окривљеног указује на одредбе члана 409. и члана 420. ЗКП, те сматра да је на описани начин, учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП.

По ставу Врховног касационог суда, иако бранилац нумерише повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, у суштини, изнетим наводима, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице - окривљеног Милоша Веселиновића и на исто кривично дело.

По налажењу Врховног касационог суда побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни идентитет оптужбе и пресуде, али ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде, а ово имајући у виду, да су битна обележја бића кривичног дела идентична и у диспозитиву оптужног акта јавног тужиоца и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном предлогу јавног тужиоца, а изменом навода, на које се бранилац позива („због финансијских проблема радње његове супруге“), суд је само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу у погледу тешког имовинског стања, која измена није извршена на штету окривљеног, јер окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“), нити је измењена на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, то су у конкретном случају, неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости иако не нумерише указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да изрека пресуде не садржи одлучне чињенице из којих би суд дао правну квалификацију о облику виности у погледу теже последице, односно да је окривљени Милош Веселиновић, поступао са директним умишљајем у односу на тежу последицу, а при томе за постојање квалификованог облика кривичног дела зеленаштво, између осталог, је нужно да је код учиниоца у односу на квалификаторну околност постојао умишљај.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 217. став 1. КЗ прописано је да ко за давање новца или других потрошних ствари на зајам неком лицу прими или уговори за себе или другог несразмерну имовинску корист, искоришћавајући тешко имовинско стање, тешке прилике, нужду, лакомисленост или недовољну способност за расуђивање оштећеног казниће се затвором до 3 године и новчаном казном, док је ставом 3. истог члана прописано да ако је делом из става 1. прибављена имовинска корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара или је извршено од стране групе, учинилац ће се казнити затвором од 1 до 8 година и новчаном казном.

Изреком побијане правноснажне пресуде окривљени је оглашен кривим што је почетком августа 2009. године у Новој Пазови, када је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела, његове забрањености чије извршење је хтео, за давање новца на зајам оштећеном ББ уговорио за себе несразмерну имовинску корист искоришћавајући тешко имовинско стање оштећеног због финансијских проблема радње његове супруге и враћања дугова АА и другим лицима и то на тај начин што је за давање зајма оштећеном у износу од 35.000 евра, динарска противвредност, уговорио камату од 7% на месечном нивоу и захтевао од оштећеног закључење уговора о продаји непокретности, која је власништво оца оштећеног ВВ, као средство обезбеђења враћања зајма, па је 10.08.2009. године закључио и оверио уговор о продаји непокретности, у својству купца, са ВВ, у својству продавца, у којем уговору се као вредност некретнине наводи износ од 110.000 евра, а њихова тржишна вредност је 90.000 евра, па је оштећени на име камате и пенала оптуженом исплатио укупно 16.200 евра, након чега се, на основу наведеног уговора укњижио као власник предметне непокретности, на који начин је прибавио имовинску корист у износу од 6.641.578,72 динара.

Сходно изнетом, и по налажењу Врховног касационог суда, у радњама окривљеног Милоша Веселиновића се стичу сва законска обележја и то како субјективна тако и објективна, кривичног дела зеленаштво из члана 217. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажним пресудама, те су супротни наводи захтева оцењени као неосновани, с обзиром да је у изреци побијане првостепене пресуде, описан умишљај и у односу на квалификаторну околност.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП наводима да се као отежавајућа околност не може узети у обзир наводно висок износ прибављене имовинске користи, обзиром да ова околност утиче на тежу квалификацију основног облика кривичног дела из члана 217. КЗ.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се захтевом браниоца окривљеног указује да је суд одлуком о казни учинио повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. тачка 3) КЗ, јер је као отежавајућу околност ценио висину прибављене имовинске користи.

Наиме, одредбом члана 54. став 3. КЗ прописано је да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Следом изнетог, обзиром да је за постојање кривичног дела из члана 217. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, као квалификаторна околност предвиђена прибављена имовинска корист која прелази износ од 1.500.000,00 динара, а како је окривљени прибавио, у конкретном случају, вишеструко већу имовинску корист (6.641.578,72 динара), то је по оцени Врховног касационог суда, побијаним

пресудама приликом одмеравања казне окривљеном, суд правилно применио одредбу члана 54. КЗ.

Стога, Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе захтева браниоца окривљеног којима се указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. тачка 3) КЗ.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је недозвољен.

Наиме, у преосталом делу захтева за заштиту законитости, бранилац окривљеног наводи да је за постојање овог кривичног дела потребан умишљај који обухвата свест да је уговорена несразмерна имовинска корист искоришћавањем посебног стања или ситуације у којој се налазио оштећени, а да у конкретном случају из доказа у списима предмета неспорно произилази да је окривљени Милош Веселиновић први пут видео оштећеног у просторијама агенције „ГГ“ на ..., а што је потврдио и оштећени у свом исказу, да у тренутку закључења предметног правног посла окривљени Милош Веселиновић није имао никаква сазнања о имовинским приликама и материјалном стању оштећеног, а још мање имао свест да закључењем предметног правног посла искоришћава посебно стање или ситуацију у којој се налази оштећени. У вези са изнетим износи сопствену оцену исказа оштећеног, везано за имовино стање истог. Такође се наводи да суд стоји на становишту да је уговор о купопродаји непокретности који је окривљени Милош Веселиновић закључио са ВВ симуловани правни посао, те се поставља питање да уколико судови у конкретном случају сматрају да је закључен уговор зеленашки уговор, због чега судови не стоје на становишту да је предметни уговор ништав правни постао који не производи правно дејство. На описани начин бранилац износи своју верзију догађаја и своје чињеничне закључке другачије од оних утврђених побијаним правноснажним пресудама, везано за постојање умишљаја окривљеног, имовинске прилике оштећеног, те врсти и правном дејству правних послова, који су постојали између окривљеног и оштећеног, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Такође, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује и на повреду кривичног закона из члана 441. став 1. ЗКП, наводима да суд није могао као отежавајућу околност да узме ранију осуђиваност окривљеног, обзиром да је у погледу раније осуђиваности окривљеног наступила законска рехабилитација по сили закона.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда кривичног закона из члана 440. ЗКП, као и повреда закона из члана 441. став 1. ЗКП, нису законом дозвољени разлози, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости, због чега је Врховни касациони суд у напред наведеном делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Веселиновића, адвоката Граовац Мирослава одбацио као недозвољен.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.